

Zpravodaj

Vážení čtenáři,

přestože se 21. srpen nezapsal do dějin naší země příliš slavně, ten letošní jsme alespoň my tady v bance vyhlíželi s velkým očekáváním. Na program vlády se totiž dostal „Projekt transformace ČMZRB na národní rozvojovou banku“, jehož schválení by znamenalo, že od tohoto dne bude naše banky plnit roli národní rozvojové banky a sehraje v hospodářském rozvoji ČR ještě větší úlohu než doposud.

A skutečně. Vláda 21. srpna 2017 schválila, že ČMZRB plní roli národní rozvojové banky. Ptáte se, co to přinese podnikatelům, obcím a dalším subjektům, kteří jsou našimi klienty či našimi spolupracujícími institucemi? A co to potažmo přinese české ekonomice? Nové úloze ČMZRB jsme se proto rozhodli věnovat aktuální vydání Zpravodaje. A podobné otázky jsme kladli tomu nejpovolanějšímu z nás – Jiřímu Jiráskovi, předsedovi představenstva a generálnímu řediteli naší banky. Rozhovor s ním najdete na následujících stranách.

Přeji Vám příjemné čtení.

Michal Pluta, ředitel OSM

ČMZRB je národní rozvojovou bankou. Jak pomůže trhu a podnikům?

Rozhodnutím vlády na konci srpna letošního roku začala Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB) plnit úlohu národní rozvojové banky. Je to nejen důležitý milník v historii společnosti, ale i významný posun v rámci hospodářské politiky státu. Větší zapojení banky do rozvoje české ekonomiky, větší využívání finančních nástrojů a vyšší čerpání finančních zdrojů ČR a EU totiž s sebou přinese zajištění dlouhodobě stabilní podpory pro podnikatele. Podpory, která nedeformuje tržní prostředí a naopak pomáhá v oblastech, v nichž dochází k tržnímu selhání. V konečném důsledku by tak ČMZRB měla přispívat ke stabilnímu hospodářskému růstu ČR a eliminaci jeho výkyvů.

ČMZRB zahájila svou činnost v září 1992 s cílem se pomocí vládních programů zaměřit na podporu malého a středního podnikání. V roce 1997 se její činnost rozšířila o podporu v oblasti bydlení a začala významně přispívat při odstraňování povodňových škod v postižených částech ČR. V roce 2000 zahájila financování rozvojových projektů v oblasti infrastruktury a vstupem ČR do EU v roce 2004 navázala hlubší spolupráci s evropskými finančními institucemi.

V roce 2014, v souvislosti se startem Investičního plánu pro Evropu, vyzvala Evropská komise členské země, aby do něj zapojily své národní rozvojové banky, a pokud je nemají, tak aby zvážily jejich zřízení. V reakci na toto doporučení a z důvodu zvýšení efektivity dopadu Junckerova balíčku na investice, ekonomický růst a zaměstnanost, přijala vláda ČR na podzim loňského roku usnesení o aktivizaci ČMZRB na národní rozvojovou banku a následně 21. srpna 2017 schválila projekt její přeměny.

Pane Jirásku, ČMZRB se stala národní rozvojovou bankou.

Jaký vliv to bude mít na její další činnost?

Současné aktivity banky, zaměřené především na podporu malého a středního podnikání, rozvoj obcí a infrastruktury, se rozšíří o její angažovanost v oblastech, jako jsou např. úspory energie, využívání obnovitelných zdrojů energie, věda, výzkum a inovace a sociální podnikání. Podpora malých a středních podniků ve formě bankovních záruk a spolupráce s komerčními bankami a leasingovými společnostmi však bude tvořit páteř produktového portfolia banky i nadále.

V současné době velká část podpory směřuje k financování investičních projektů podnikatelů ve formě záruk. Zaměří se ČMZRB do budoucna více i na poskytování zvýhodněné podpory v oblasti provozního financování?

Ano. Do budoucna by se mohly více otevřít možnosti i v této oblasti. Především subdodavatelé velkých firem, kteří pocítují tlak na objem zásob, budou muset mít zajištěné dostatečné cash flow ke krytí provozních nákladů včetně mezd zaměstnanců.

Kde se dále otevírají možnosti pro rozšíření podpory malým a středním podnikům?

Například v oblasti podpory záruk za účast malých a středních podnikatelů v zadávacích řízeních, a to z důvodu podnícení hospodářské soutěže. Podle zjištění Ministerstva průmyslu a obchodu totiž ČR patří v EU poslední místo z hlediska podílu malých a středních podniků na realizaci veřejných zakázek.

Říkal jste, že malé a střední podniky budou i nadále tvořit páteř produktového portfolia banky. Nicméně, předpokládám, že nepůjde o jediný segment, ve kterém se bude banka angažovat? Vedle podpory malých a středních podniků se ČMZRB ve větší míře

zaměří také na podporu v oblasti rozvoje obcí a infrastruktury. Například v projektech typu výstavby či rekonstrukce silnic a obchvatů, vodohospodářských staveb apod. může zajistit jako finanční manažer kompletní projektové financování za účasti zdrojů EU, veřejných rozpočtů i soukromých zdrojů, čímž by oproti současnému stavu došlo ke zrychlení realizace takových projektů.

A co drobní podnikatelé a živnostníci? Může národní rozvojová banka poskytovat podporu i jim?

Ano. Smysl v tomto směru dává například zvýhodněné financování

projektů v sociální oblasti, jako je třeba podpora sebezaměstnávání.

ČMZRB doposud připravovala programy na podporu podnikatelů a dalších subjektů na trhu především ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu. Změní se něco i v tomto směru?

Ano. ČMZRB jako národní rozvojovou banku mohou pro své aktivity a rozvojové programy vedle ministerstev vykonávajících akcionářská práva (MPO, MMR, MF) využívat i další ministerstva či jiné veřejné instituce. Konkrétním příkladem může být např. připravovaný program s pracovním názvem „Venkov 2017“, který

vzniká ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství. Jeho cílem je formou finančních nástrojů, resp. zvýhodněných úvěrů, podpořit nezemědělské podnikatele v zaostávajících regionech. Bude-li tedy chtít některé z ministerstev či jiná veřejná instituce podpořit svou spravovanou oblast návratnou formou podpory, bude moci využít ČMZRB, která má s finančními nástroji již více než 25 let zkušeností.

Znamená to, že ČMZRB bude konkurovat státním fondům a jim podobným institucím?

Nikoliv. Vznik národní rozvojové banky by neměl jakkoliv narušit činnost státních fondů a jiných institucí či vytvořit povinnost svěřovat správu finančních nástrojů pouze jí. Jejím úkolem je s těmito institucemi spolupracovat, vytvářet synergické efekty s jejich aktivitami a využívat jejich odbornou kapacitu.

Jaké hlavní produkty tedy bude banka dále nabízet? Půjde pouze o finanční nástroje?

Ano. Hlavními produkty budou záruky a úvěry v kombinaci s finančními příspěvky, případně přímé či nepřímé kapitálové

investice poskytované ve spolupráci s ostatními finančními institucemi. A bude tak podobně jako dnes doplňovat produkty spolupracujících komerčních bank a leasingových společností.

K finančním nástrojům se řadí i kapitálové investice. Některé zahraniční rozvojové banky s nimi již delší dobu pracují.

Jaká je situace v ČR?

I Česká republika s nimi začíná mít zkušenosti, přestože je doposud nevyžívala v takové míře jako okolní státy. ČMZRB ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu připravuje zapojení České republiky do Středoevropského fondu fondů (SFF). SFF je projekt řízený Evropským investičním fondem (člen skupiny Evropské investiční banky), který se bude zaměřovat na podporu rostoucích inovativních firem v zemích regionu střední Evropy formou rizikového kapitálu.

Přinese transformace banky také nové aktivity směrem do zahraničí?

Ano. Úlohou národní rozvojové banky bude působit i v oblasti zahraniční rozvojové spolupráce ČR, EU a mezinárodních finančních

institucí, což znamená, že bude podporovat zapojení českých subjektů do jejich zahraničních aktivit (např. projektů v rozvojových zemích). Například na podzim tohoto roku vstoupí v platnost nařízení o Evropském fondu udržitelného rozvoje (EFSD), známé také jako tzv. externí Junckerův balíček. Prostřednictvím tohoto fondu má být mobilizováno přes 44 miliard EUR veřejných a soukromých investic.

V současné době proto ČMZRB společně s Ministerstvem zahraničních věcí a dalšími subjekty připravuje takový typ programu, který by byl zaměřen na podporu segmentu malého a středního podnikání a jejich exportního potenciálu do třetích zemí definovaných EFSD (Afrika, země jižního a východního partnerství apod.) za účelem zmírnění migračních vln do Evropy.

Opět by se mělo jednat o souhrn podpor typu záruk, zvýhodněných úvěrů, finančních příspěvků a poradenství, které budou moci podnikatelé využívat pro své exportní aktivity v rozvojových zemích.

Národní rozvojové banky v zahraničí

KfW: Německá rozvojová banka vznikla v roce 1948. V současné době se zaměřuje na poskytování podpory v oblasti malého a středního podnikání, úspor energie a využívání obnovitelných zdrojů energie, podpory bydlení, rozvoje infrastruktury, vědy, výzkumu a inovací a exportu, a to ve formě úvěrů, mezinárodního financování, ekvity, venture kapitálu a grantů.

BIP France: Francouzská rozvojová banka byla založena v roce 2013. Poskytuje zvýhodněné financování především v oblastech, jako je malé a střední podnikání, energetika, doprava, věda, výzkum a inovace, zemědělství a export. Nejčastěji poskytuje podporu ve formě záruk, úvěrů, kapitálových investic, ekvity, pojištění (v případě exportu) a grantů.

BGK: Polská rozvojová banka je jednou z nejstarších v Evropě, vznikla již v roce 1924. Zaměřuje se na podporu v oblasti malého a středního podnikání, úspory energie a využívání obnovitelných zdrojů energie, podpory bydlení, rozvoje infrastruktury, vědy, výzkumu a inovací a exportu. Podporu poskytuje ve formě záruk, úvěrů a kapitálových vstupů.

Finanční nástroje nedeformují tržní prostředí a zajišťují stabilní podporu

Českomoravská záruční a rozvojová banka se zaměřuje na poskytování podpory ve formě finančních nástrojů již více než 25 let. Za tu dobu do konce srpna 2017 poskytla 26 tisíc záruk pro 15 tisíc klientů a téměř 7,5 tisíce úvěrů pro 7 tisíc klientů v celkovém objemu 104 miliard korun.

Finanční nástroje tedy mají dlouhodobě v ekonomice své místo, a to místo bude čím dál tím významnější. Jak naznačuje Evropská komise, bude poměr mezi podporou poskytnutou ve formě dotací a finančních nástrojů postupně posilovat ve prospěch návratné formy podpory. Důvodů je několik. Například ten, že přestože dotace mají svůj význam, z dlouhodobého pohledu narušují přirozené tržní prostředí. Vezmeme-li třeba v potaz, že v rámci unijního trhu může častokrát docházet k situaci, kdy podnikatel ze země, která je čistým přispěvovatelem do rozpočtu EU, prostřednictvím odvedených daní de facto přispěje na vyplacení dotace podnikateli ze země, která je příjemcem prostředků

z rozpočtu EU, s nímž následně svede boj o stejného zákazníka.

Finanční nástroje tak představují cestu jak zajistit dlouhodobou a stabilní podporu pro podnikatele, která nenarušuje tržní prostředí a napomáhá hospodářskému růstu jednotlivých zemí. Navíc kromě toho, že jejich získání je rychlé a jednoduché, poskytnuté prostředky

se jednorázově nespotřebují a po navrácení do systému mohou být znovu využity.

Díky tomu například německá KfW či rakouská AWS ještě dnes hospodaří s prostředky z Marshallova plánu, které po druhé světové válce získaly od Spojených států jako pomoc k hospodářské obnově.

Kontakty

Pobočka Praha – Jeruzalémská 964/4, 110 00 Praha 1, tel.: 255 721 199, fax: 255 721 584, e-mail: infoAB@cmzrb.cz

Pobočka Brno – Hlinky 47/120, 603 00 Brno, tel.: 538 702 199, fax: 538 702 110, e-mail: infoBM@cmzrb.cz

Pobočka Ostrava – Přívozká 133/4, 701 77 Ostrava, tel.: 597 583 199, fax: 597 583 110, e-mail: infoOV@cmzrb.cz

Pobočka Hradec Králové – Eliščíno nábřeží 777/3, 500 03 Hradec Králové, tel.: 498 774 199, fax: 498 774 110, e-mail: infoHK@cmzrb.cz

Pobočka Plzeň – Bezručova 147/8, 303 76 Plzeň, tel.: 378 775 199, fax: 378 775 110, e-mail: infoPM@cmzrb.cz

Regionální pracoviště České Budějovice – Husova 9, 370 01 České Budějovice, tel/fax: 387 318 428, GSM: +420 602 838 537, e-mail: prochazka@cmzrb.cz

Zpravodaj vydává Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.,
IČ: 448 48 943, Odbor strategie a marketingu, Jeruzalémská 964/4, 110 00 Praha 1, produktová informační linka: 255 721 260
<http://www.cmzrb.cz>, e-mail: info@cmzrb.cz.

MK ČR E 17449

Vydáno v Praze dne 12. října 2017

Tisk: VARIUS Praha s. r. o., U trati 52, 100 00 Praha 10

Vychází nepravidelně. Zdarma.